

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ-Ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΤΑΤΟΣ

Οργανωθείτεε...!

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΥΝΙΟΣ**

Μια από τις πιο ευχάριστες εκπλήξεις του 2017, παρότι η συλλογή που κρατάω στα χέρια μου γράφτηκε εν έτει 2012. Ωστόσο, σε μια Κύπρο της οποίας η πολιτική, η οικονομική, θα έλεγα και η αθλητική επικαιρότητα περνάει διαρκώς από φωτοτυπικό μηχάνημα, τα ερεθίσματα δεν αλλάζουν. Ή δεν αλλάζουν δραματικά. Ωστόσο, εδώ πέρα έχουμε να κάνουμε με μια πέννα που σπινθηροβολεί. Για να το γράψω κυ-

πριακά: που βγάζει αζίνες! Ο Ηρόδοτος Χρυσάνθου, ο Παγκυπριώτατος, πραγματοποιεί στιχουργικό ρεσιτάλ, ερωτοτροπώντας με θέματα της καθημερινότητάς μας, που τα αντιμετωπίζει σκωπτικά. Αυτό έλειπε δα, να μας πάρει στα σοβαρά όταν, καλά-καλά, δεν παίρνει στα σοβαρά τον εαυτό του. Εύστοχες εμπνεύσεις, ευφρείς επινοήσεις, πικάντικος σαρκασμός, γλώσσα που άλλοτε στάζει μέλι και άλλοτε φαρμάκι, υποδειγματική ομοιοκαταληξία συνθέτουν μια νευρώδη, και χυμώδη, ποιητική συλλογή, την οποία

ξεκοκάλισα σε ένα απόγευμα. Ο Ηρόδοτος Χρυσάνθου δεν χαρίζει κάστανο παρόλο που, ενίοτε, βγάζει τα κάστανα από τη φωτιά. Απολαμβάνεις πραγματικά τον γάργαρο και ζωντανό λόγο του, τη βαθιά αίσθηση του χιούμορ που τον διακατέχει και την κατεδαφιστική διακωμώδηση της φυλής. Μαζί μ' αυτά και η πλάκα, ο χαβαλές, η ειρωνεία σε ένα κράτος ευρωπαϊκό με τριτοκοσμικούς προσανατολισμούς. Κάθε ποίημα της συλλογής κουβαλάει την ταυτότητά του αλλά όλα μαζί φτιάχνουν, κατά την άποψή

μου, ένα απέραντο και ελκυστικό λιγξιαρχείο! Γρήγορος, και εύστοχος, σαν πολυβόλο, ο Παγκυπριώτατος κερδίζει τον αναγνώστη με την πρώτη. Οργανωμένοι ή μη, ρουφάμε αχόρταγα τους στίχους του και τον ευχαριστούμε θερμώς γιατί, σε καιρούς που κυκλοφορούμε με κατεβασμένες προβοσκίδες, μας δανείζει κέρι και γέλιο με ευέλκτο επιτόκιο. Κάπου-κάπου, φυσικά, αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει και τους χαυλιόδοντες του και, μεταξύ μας, πολύ καλά κάνει. Ας μην ξεχνάμε ότι, και ο άγιος φοβέρα θέλει. Πόσο μάλλον σε μια κοινωνία που δεν δίνει του αγίου της νερό.

***Ποιητική συλλογή αστερώς ακατάλληλη για οργανωμένους!**

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ

ΜΥΣΤΑΚΟΦΟΡΟΣ, ούτε ποιητής μονοσάτος/κι αν φορώω ματογυάλια, τα απέκτησα εσχάτως/Δεν έχω μαλλιά θαμνώδη, ούτε είμαι... εξηντάρης/συνεχώς λέω αστεία και δεν είμαι... κουλτουριάρης/Δεν καπνίζω, δεν φουμάρω, λέω όχι στο ποτό/το οινόπνευμ' αποφεύγω, μα το πνεύμα το ζητώ/χάνομαι μεσ' στις εμπνεύσεις, μα δεν είμαι... πνευματώδης/έχω όνομα αρχαίο, μα δεν λέγομαι... Ηρώδης!/Ασχολούμαι με την τέχνη, μα δεν είμαι λογοτέχνης/περιπλέκομαι στις ρίμες και στα άδυτα της τέχνης/ταλανίζομαι στη γνώση, μα δεν είμαι... γνωστικός/κι όσα πιάτα κι αν μου βάλουν, παραμένω... νηστικός!/Προσπαθώ να δώσω φίλοι, με τους στίχους ομορφιά/και σιχνά-πικνά... καρφώνω, με τις λέξεις σαν καρφιά/χρωματίζω άμα... λάχει, μα δεν είμαι μπογιατζής/κίτρινα και μαύρα μόνον, γιατί είμαι... αεκτζής/Δεν είμαι λοιπόν... τυχαίος, μήπως είμαι σαν κι εσένα/που ραγίζεις όταν βλέπεις δυο ματάκια δακρυσομένα/που 'χει το μολύβι όπλο, χρεομασμένο εις τον ώμο/κι όταν βλέπει Τουρκαλάδες, τους φωνάζει «πάρτε δρόμο!»

ΤΙ ΤΥΧΕΡΟΙ

Τι τυχεροί που είσατε εσείς οι φαλακροί που κόψατε ή χάσατε εκείνο το μακρύ κατάξανθο, κατάμαυρο ή κατασάρο μαλλί σας και για να μην πολυλογώ... αφού αλλού το πάω 'γω... σήμερα αν το είχατε, αλί και τρισαλί σας! Μεσ' στο θολό τοπίο μας, το σκούρο και το γκρι, ευδαίμονες ας νιώθετε εσείς οι φαλακροί, αφού χαρακτηριστικό των δύσκολων καιρών μας, των τωρινών και των παλιών, το...ριζοτράβημα μαλλιών, είναι των πάντων γνώρισμα, εκτός των φαλακρών μας! Εκφράζω την συμπάθεια προς όλους τους μαλλιάδες, ακούρευτους ή χίπιηδες, ροκάδες ή παπάδες, και τους καλώ... ποιητικά, για κούρεμα να πάνε, αφού μονάχα φαλακροί είν' η αλήθεια φευ, πικρή δεν θα 'χουν λόγω κρίσεως μαλλιά να τα τραβάνε.

ΠΕΤΡΟ...ΝΤΟΛΛΑΡΣ!

Χαίρε Κύπρος της θαλάσσης, των δασών και των σπηλαίων κι όπου να 'ναι θα 'σαι χώρα, όπως λέν' των πετρελαίων... Χαίρε Κύπρος που ακούω, πως σου άνοιξε η τύχη και σε λίγο θα 'χεις νητζελ και τον Ττόφαλλο...Σείχη! Γιατί είπαν εις τα νέα, πως αρχίζουν γεωτρήσεις, με τους Τούρκους να γκαρίζουν και να έχουν αντιρρήσεις,

και να εκτοξεύουν κιόλας απειλές χωρίς αιδώ, για ν' ακούσουν το... σιχτήρ μας και το...ούστ από εδώ. Χαίρε Κύπρος, που συντόμως θα γεμίσεις με σωλήνες, με βαλβίδες και αντλίες απ' εδώ ως τις Αθήνες, για να στέλλεις στην Ευρώπη κι απ' εκεί ως την Σαγκάη πεντακάθαρη βενζίνη να ζηλέψουν στο Ντουμπάι.

Να γεμίσεις Πέτρο...Ντόλλαρς και Ευρώ απ' τας Ευρώπας, να ντυθεί και ως...Σουλτάνος, ο κουμπάρος ο Κλεόπας! Αχ, ρε Κύπρος μου ωραία και τον πετρελαίων χώρα, που θα σε περικυκλώσουν χίλια πετρελαιοφόρα, για να κουβαλούν βενζίνη μέχρι και τον Νότιο Πόλο... κι ας τολμήσουν οι αφέντες να μας πιάσουνε τον...κόλο!

ΤΡΥΠΙΕΣ ΣΟΛΕΣ

Έχω γεμίσει πάμπολλα δεφτέρια ποιημάτων, μα τίποτε δεν έγραψα περί...υποδημάτων, κάτι για την υπόδυση, για τα παπούτσια όλα, για το τακούνι το ψηλό και για την τρύπια...σόλα! Δεν έγραψα για τ' άρβυλα, τις τσαγκαροποδίνες, για τα παπούτσια τα στενά

που προκαλούν...οδύνες, και τ' άλλα υποδήματα, σανδάλια, σαγιονάρες, για ποδαράκια σμιλευτά ή για χονδρές ποδάρες. Ελέγξτε τα παπούτσια σας, κοιτάξτε και τις σόλες κι εμπρός για τους...τσαγγάρηδες κι υποδηματοπόλες, να πάτε για προμήθεια

υποδημάτων άλλων, που θα 'ναι τέτοια προφανώς, να μην σφίγγουν τον...κάλλον! Η κρίση όμως των καιρών κι οι επιπτώσεις όλες, σαφώς και επηρέασαν τους υποδηματοπόλες, αφού παπούτσια παλαιά, με τον φθαρμένο πάτο, φυλάγονται, να γράφουμε τα...χρέη αποκάτω.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

Μπέρτραντ Ράσσελ*

Βραδιάζει. Κι επιτέλους κάθεται στη βαθιά σου καρτέκλα να ξεκουραστείς. Ώρα που ξεκινάνε οι ειδήσεις. Το τηλεχειριστήριο σε δράση. Πατάεις. Μεμιάς τρομάζεις! Τρομοκρατικά κτυπήματα στη Σομαλία, εκατόμβες θυμάτων. Μεταπηδάς σε άλλο κανάλι: Ιράκ, ο εμφύλιος συνεχίζεται, νέο αιματοκύλισμα. Μετά: Επεισόδια στη Συρία, ερείπια, νεκροί, απανθρακωμένα όνειρα... Τα δάχτυλά σου συνεχίζουν να πατούν. Ταραχές στην Τρίπολη της Λιβύης. Και λίγο πιο ύστερα: Συγκρούσεις ΣΙΧ με σπαθιά! Αν είναι δυνατόν! Δεν πρόκειται βέβαια για κινηματογραφική ταινία, αλλά για ζωντανή πολεμική σκηνή. Αντί μια σφαίρα στο κεφάλι, μια σπαθιά και το κόβουνε, κι αυτό

κατρακυλάει σε 'κανα χαντάκι. Λορίδα της Γάζας: φρίκη και κτηνωδία. Κάνεις μια τελευταία προσπάθεια. Ίσως φανεί κάποιο φως, συλλογίζεσαι. Και να 'την η είδηση. Στην Ιρλανδία βρέθηκαν σε ομαδικό τάφο τα οστά 800 παιδιών. Παγώνεις. Το τηλεχειριστήριο πέφτει από τα χέρια σου. Θέλεις να το σκάσεις. Να πας πού; Ο πλανήτης φλέγεται παντού. Πόσο έχει αγριέψει ο άνθρωπος, σκέφτεσαι, και την ίδια στιγμή η ματιά σου πέφτει στο χαμηλό τραπέζακι, σ' ένα μικρό κομψό βιβλίο που σου έχει φέρει από την Αθήνα η κόρη σου. Στο εξώφυλλο: Γιώργος Καλαπαδάκης: Ο Μπέρτραντ Ράσσελ και η μετεμφυλιακή Ελλάδα. Πρόλογος: Μανώλης Γλέζος.

Γράφει η **ΜΑΡΙΑ ΠΥΛΙΩΤΟΥ**

Ψιθυρίζεις: Μπέρτραντ Ράσσελ! Κι η μνήμη σου αμέσως φτερουγίζει και πάει στα νεανικά σου χρόνια, δεκαετίες '50-'60, όπου αυτή η υπέροχη μορφή σου άνοιξε δρόμους

φωτεινούς να διαβαίνεις. Ν' αγωνίζεσαι, να μην μένεις ανάμεσα στους κούφιους ανθρώπους που δεν παίρνουν θέση πάνω στα καυτά προβλήματα του κόσμου. Να μην είσαι αμέτοχος παρατηρητής των κακών που συμβαίνουν γύρω σου. Να θυμώνεις, ν' αντιδράς, ν' αγωνίζεσαι. Τον θυμάσαι. Σ' εκείνες της υπέροχες πορείες ενάντια στον πόλεμο και την κάθε είδους αδικία, με το αίτημα να σταματήσει επιτέλους η ταπείνωση των ανθρώπων. Τον θυμάσαι δίπλα στα απελευθερωτικά κινήματα των λαών σ' όλο τον κόσμο, δίπλα στην Ελλάδα, δίπλα στην Κύπρο που αγωνιζόταν τότε για Ελευθερία ('55-'59). Το 1950, για το έργο του και τη δράση του τού απονέμεται το Βραβείο Nobel. Μπέρτραντ Ράσ-

σελ. Το σύμβολο αυτό της Ειρήνης ήρθε τούτο το βράδυ να σε γεμίσει με φως κι ελπίδα πως η ζωή στον πλανήτη μας δεν θα χαθεί. Φτάνει να βρεις το κλειδί. Το κλειδί, λέει ο Μανώλης Γλέζος, έγκειται στη συλλογική συνείδηση, η έλλειψη της οποίας οδηγεί την ανθρωπότητα σε αυτοκτονία. Αυτό το βιβλιάρακι του Γιώργου Καλαπαδάκη, νιώθεις τυχερή που το 'χεις στα χέρια σου, είναι αφυπνιστικό, όπως για δεκαετίες ήταν ο ίδιος ο Μπέρτραντ Ράσσελ με τη ζωή και την προσφορά του.

***Μπέρτραντ Ράσσελ (1872-1970). Άγγλος φιλόσοφος, μαθηματικός, ειρηνιστής. Βραβείο Nobel, 1950**